

Handläggare
Anna-Carin Wallin
Telefon: 08-50809014

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd
2023-02-09

Remiss av Sammanläggning av Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd samt Östermalms och Norrmalms stadsdelsnämnd

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr KS 2022/1191

Förvaltningens förslag till beslut

Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bland annat Norrmalms stadsdelsnämnd med anledning av remiss gällande sammanläggning av Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd samt Norrmalms och Östermalms stadsdelsnämnd. Yttrande ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 13 februari 2023.

Förvaltningen ser positivt på ovan nämnda förslag. En större organisation har bättre möjligheter att agera resurseffektivt både ekonomiskt och organisatoriskt, vilket kommer att bidra till ökad flexibilitet, kvalitet och nytta för stockholmaren. Förvaltningen ser att förändringen kan bidra till en mer utvecklad lokalförsörjning, upphandling och avtalsuppföljning. Förändringen kommer att stärka kvalitetsarbetet och bidra till utvecklingen av välfärdsteknik och digitalisering.

En sammanläggning av den här storleken medför utmaningar och risker. Tidsaspekten och systemrelaterade frågor är en utmaning. Det föreligger även en risk att förvaltningarna tappar personal och kompetens under processen och personal- och kompetensbrist uppstår i samband med ett arbete som är resurskrävande.

Norrmalms stadsdelsförvaltning
Avdelningen för administration och prevention

Sankt Eriksgatan 117
Box 45075
10430 Stockholm
Växel 08-508 090 00
Fax 08-508 09 099
norrmalm@stockholm.se
www.stockholm.se

Det är av särskild vikt att projektorganisationen tillvaratar kunskap, kompetens samt möjliggör för en tydlig förvaltningsorganisation som bidrar till samordning, stöd till verksamheterna, gemensamt lärande och utveckling och att erfarenheter av tidigare sammanläggningar tillvaratas.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bland annat Norrmalms stadsdelsnämnd med anledning av remiss gällande sammanläggning av Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd samt Norrmalms och Östermalms stadsdelsnämnd. Yttrande ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 13 februari 2023.

I finansborgarrådets förslag till budget för 2023 med inriktning 2024-2025 föreslås att Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnder läggs samman till en gemensam stadsdelsnämnd, samt att Östermalms och Norrmalms stadsdelsnämnder läggs samman till en gemensam stadsdelsnämnd.

Ärendet

I finansborgarrådets förslag till budget för 2023 med inriktning 2024-2025 föreslås att Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista stadsdelsnämnder läggs samman till en gemensam stadsdelsnämnd, samt att Östermalms och Norrmalms stadsdelsnämnder läggs samman till en gemensam stadsdelsnämnd. Avsikten är att kommunfullmäktige fattar beslut om sammanläggningen under våren 2023 och att ansvaret övergår den 1 juli 2023.

De två nya nämnderna ska enligt förslaget heta Järva stadsdelsnämnd och Norra innerstadens stadsdelsnämnd. De geografiska områdena för respektive nämnd slås ihop, i övrigt sker inga ändringar gällande geografiska områden.

Arbetet med att nämnderna och förvaltningarna läggs samman kommer att bedrivas i projektform på uppdrag av stadsdirektören och ska ske i nära samarbete med stadsdelsnämnderna. Inom ramen för sammanläggningarna hanteras även lokalisering av huvudkontor för de nya stadsdelsförvaltningarna.

Sammanläggningen syftar till att fördjupa den lokala demokratin och att stockholmarna ska ha nära till stadens verksamheter. Den organisatoriska förändringen bedöms förstärka samordningen och styrningen i de välfärdsverksamheter som stadsdelsnämnderna ansvarar för såsom exempelvis förskola, äldreomsorg, omsorg om personer med funktionsnedsättningar, socialpsykiatri och ekonomiskt bistånd. Med större upptagningsområden blir de nya stadsdelsnämnderna större såväl organisatoriskt som ekonomiskt, vilket medför att de gemensamma resurserna kan användas mer hållbart och effektivt för alla stockholmarnas bästa.

I förslaget betonas vikten av att en likvärdig service och omsorg ska säkerställas samt att tillgängligheten till stadens verksamheter ska säkerställas. Vidare tar remissen upp vikten av att inhämta synpunkter från nämndens pensionärsråd och råd för funktionshinderfrågor.

I förslaget lyfts risker med sammanläggningarna, till exempel att områdena blir geografiskt större vilket kan innebära att barn erbjuds förskoleplats längre från hemmet. Stadsledningskontoret gör bedömningen att den föreslagna förändringen inte nämnvärt kommer att påverka medarbetare inom utförar- och välfärdsverksamheterna, men konstaterar också att de som primärt kommer att påverkas är avdelningschefer, enhetschefer och stödfunktioner.

Nämnderna kommer att ha separata budgetar för 2023 och bokslut ska upprättas per den 30 juni 2023 samt respektive balansräkning kommer att läggas samman för de nya nämnderna den 30 juni 2023.

I förslaget betonas att sammanläggningen kan påverka nämndernas behov av lokaler och upphandlingar, och att upphandlingar ska anpassas och om möjligt stoppas för att kunna göra gemensamma upphandlingar inom den nya organisationen. Ett effektivt nyttjande av lokaler kommer att vara ett prioriterat område.

Enligt förslaget ska nämnderna rapportera nya verksamhetsplaner till kommunstyrelsen senast 30 maj 2023.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för administration och prevention i samverkan med förvaltningens övriga avdelningar.

Norrmalms stadsdelsnämnds befintliga råd har ännu inte utsett ordförande, och nämndens råd för funktionshinderfrågor ska organiseras i samverkan med Kungsholmens stadsdelsförvaltning, vilket ännu inte har hunnit realiserats. Således har nämndens råd inte kunnat agera remissinstans.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen ser överlag positivt på ovan nämnda förslag. En större organisation har på sikt bättre möjligheter att agera resurseffektivt både ekonomiskt och organisatoriskt, vilket kommer att bidra till ökad flexibilitet, kvalitet och nytta för stockholmaren. Förvaltningen ser att förändringen kan bidra till en mer utvecklad lokalförsörjning, upphandling och avtalsuppföljning. Utvecklingen inom kvalitetsarbete, välfärdsteknik och digitalisering kommer att stärkas. Förmågan att kunna möjliggöra spetskompetensbefattningar

kommer att öka i och med en större organisation likväl som att antalet solitära befattningar och kompetenser kommer att minska. Det kommer att bidra till att förvaltningarna sannolikt blir attraktivare som arbetsgivare för flera professioner. Förvaltningen ser även att sårbarheten kommer att minska i för dagen solitära funktioner. En större förvaltningsorganisation kan bygga in mer redundans och stärka verksamheternas robusthet.

Redan idag finns ett väl upprättat samarbete inom många områden mellan stadsdelsförvaltningarna Östermalm och Norrmalm. Vid sammanläggningen bör goda exempel samt erfarenheter från dessa samarbeten tas tillvara i Norra innerstaden.

En större organisation kommer kunna frigöra resurser till att skapa möjligheter för fortsatt utveckling av framtidens äldreomsorg och socialtjänst. Den långsiktiga planeringen av äldreomsorgen behöver beaktas med tanke på en fortsatt åldrande befolkning. Det är viktigt att fortsatt beakta vikten av en nära, säker och tillgänglig hälso- och sjukvård inom respektive verksamhet.

Inom förskolans verksamhet ses fördelar utifrån ett likvärdighetsperspektiv. Övergången mellan förskola och skola kan stärkas då barnen ofta går till skolor inom de nuvarande stadsdelsområdena. I förslaget beskrivs en risk med att upptagningsområdena blir större. Förvaltningen ser positivt på ett större upptagningsområde då fördelarna ökar utifrån ett tillgänglighetsperspektiv då vårdnadshavare kan välja på fler förskolor.

Bedömningen är att förutsättningarna för den nya förvaltningen att möta nuvarande stadsdelsområdets demografiska förändringar, en allt äldre befolkning samt förändringar i barnantal, kommer att stärkas. Idag skiljer sig till exempel Norrmalms stadsdelsområdes befolkningsutvecklingskurva åt från den som Östermalms stadsdelsområde har.

Sammanläggningen kan även skapa utökade förutsättningar för förvaltningarnas trygghets- och säkerhetsarbete. En större organisation ger bättre redundans och uthållighet, avseende såväl krisberedskap som trygghetsskapande, brottsförebyggande och preventivt arbete.

Enligt stadens budget är målsättningen att minska antalet medarbetare per chef. Detta blir viktigt att beakta i arbetet med att organisera den nya förvaltningen.

Förvaltningen vill lyfta att det även fortsättningsvis är viktigt att arbeta individbaserat. Det är viktigt att i en större organisation skapa arbetssätt och processer som skapar möjlighet att möta brukarnas alltmer komplexa behov av stöd samt skapa synergieffekter mellan olika delar av socialtjänsten. Det handlar exempelvis om personer med samsjuklighet, våldsutsatthet, personer som riskerar att vräkas eller befinner sig i hemlöshet där behov av stöd och insatser från flera professioner och kompetenser behövs parallellt.

En utmaning som förvaltningen vill lyfta är att Norra innerstaden tar över driften av två vård- och omsorgsboenden i oktober 2023 samt ett boende i februari 2024 samtidigt som driften av ytterligare ett vård- och omsorgsboende kan komma att upphandlas med start av drift i februari 2024. Detta innebär en tillfälligt ökad arbetsbelastning inom verksamheterna och ett markant ökat antal medarbetare. Förvaltningen bedömer att den nya förvaltningen i samband med detta kommer ha behov av fler chefer samt förstärkning inom vissa stödfunktioner.

Förvaltningen vill även belysa risken för en ökad personalomsättning och därmed kompetens- och kunskapsstapp på kort sikt. Osäkerhet kan leda till högre sjukfrånvaro och oro, som också kan resultera i att medarbetare väljer att lämna förvaltningarna. Initialt kan behov av konsultstöd öka, då rekryteringsprocesser behöver avvaktas tills ny organisation är fastställd.

Ledarskap har betydelse för en lyckad förändringsprocess. Chefer inom verksamheterna behöver hinna processa förändringen och förbereda sig innan de kan stötta och vägleda sina medarbetare och vara de goda förändringsambassadörer de bör vara. Det finns en utmaning i den snäva tidsramen i att ge cheferna det nödvändiga försprånget som krävs för att som ledare kunna stå tryggt i förändringsresan. Förvaltningen vill lyfta vikten av att i ett tidigt skede starta arbete med att bygga en ny gemensam kultur och identitet för den framtida förvaltningen och att det är ett långsiktigt arbete som ska ges utrymme och tid.

Förvaltningen vill även lyfta vikten av dialog under hela processen. Forskning visar att lyckade förändringsprocesser kännetecknas av regelbunden dialog med medarbetarna under processens gång och att förslag på lösningar till de utmaningar som uppstår tas fram tillsammans.

organisationsträd i de olika systemen med mera inte kommer att finnas på plats den 1 juli. Detta kan komma att påverka möjligheten för vissa medarbetare att garanteras normal semesterledighet, vilket även Hägersten-Älvsjö delar med sig av som en erfarenhet från deras tidigare sammanläggning.

Förvaltningen vill också framföra att det finns en utmaning kring att leverera en ny verksamhetsplan innan det finns en ny nämnd och förvaltning som kan ta beslut om verksamhetsplanen och skicka in den till stadsledningskontoret. Vidare är förslaget att nämnderna utses av Kommunfullmäktige att tillträda den 1 juli 2023, som är en lördag. Innan nämnderna formellt har tillträtt kan de inte fastställa delegationsordning eller attestordning samt social delegation och delegerande att fatta beslut i enlighet med LVU och LVM. Vidare ska även nämndernas råd utses. Förvaltningen föreslår att beslut fattas om inrättandet av en ny gemensam nämnd något tidigare än förvaltningarna läggs samman. Det skulle ge möjlighet till att erforderliga beslut finns när den nya förvaltningen startar upp sin verksamhet.

Förvaltningen har även uppmärksammat en utmaning kring revisorernas granskningar t ex granskningen av bokslutet och dess årsrapport som kommer att avse nämnder som organisatoriskt upphört.

Det är av vikt att projektorganisationen tillvaratar kunskap, kompetens samt möjliggör för en tydlig förvaltningsorganisation som bidrar till samordning, stöd till verksamheterna, gemensamt lärande och utveckling samt att erfarenheter av tidigare sammanläggningar tillvaratas. Det är vidare av vikt att arbetet sker på ett sådant sätt så att respektive förvaltning kan fortsätta leverera verksamhet och service till stockholmarna på ett så bra sätt som möjligt under sammanläggningen.

Jesper Ackinger
stadsdelsdirektör
Norrmalms stadsdelsförvaltning

Maria Härenstam
avdelningschef
Norrmalms stadsdelsförvaltning

Bilagor

1.

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, stadsdelsdirektör	2023-01-23
Maria Härenstam, avdelningschef	2023-01-23